

רוברט מיצ'אם הוא אחד מאותם כוכבי קולנוע בודדים, שאינם מתייחסים ברצינות מוגזמת לא לעצמם ולא לקאריירה שלהם. סיפור פיקנטי מאוד, שהתהלך לפני שנים בהוליווד תיאר את מיצ'אם בא לנשף מסוכות, עירום כביום היוולדו ומיץ עגבניות על גופו. שאלוהו מה זה, וענתה שהת-פפש לנפיקיה.

סיפור חדש יותר הגיע לאחורנה ממקסיקו, שם צילם מיצ'אם את זעם האל, המוצג בימים אלה בארץ. אחד העיתונאים שביקר בביתם הצילומים שאל אותו לסוד הצלחתו.

השיב מיצ'אם: "בסרט זה, כמו בכל הסרטים האחרים, אני מגלם תמיד את אותו התפקיד. בפנינת החדר ניצבת גוריללה. נערה נכנסת לחדר, מתבוננת בגורילה, ואומרת לעצמה שלא איכפת לה איזה ריחות נודפים מן החיה, היא יודעת שזו הגורילה עבודה."

"הגורילה", הסביר מיצ'אם, "זה אני. לפעמים אני גורילה במקסיקו, לפעמים באירלנד — אבל תמיד אני אותה הגורילה. לה. ואני שוב ושוב זוכה בעברה."

תדרוך

תל-אביב

פלינירומא (סטודיו, אר) כשמה כן היא: רומא כפי שרואה אותה בדמיונו פליני. כמה שביביז'וכרונות חריפים הופכים לרשמים צבעוניים אדירים, מעיר שאתריה ההיסטוריים המהיר לים משמשים היום כמקום-מירבץ להיפים מודרניים. באהבה רבה משרטט פליני דמויות טיפוסיות מחייה של רומא בעבר, אבל יותר מכל, זוהי חגיגה משובצת בהרבה רעיונות, הרבה צבעים, והרבה הומור. מומלץ.

התפוז המיכני (פאר, אר) צות-הברית): מי שחושב שזהו דימיון חולני של עתיד רחוק, הוא אופטימיסט. הסרט שכה הרבה דובר בו, הוא חווייה מרתקת ומוזויעה דווקא בשל האקטואליות הנוראה שיש בסיפורו של אנתוני בורג'ס, שבויים בגאונות בידי סטנלי קובריק. מי שאינו מתעלם מתופעות מדאיגות ואר-הב קולנוע — יילץ.

כלבי הקש (אסתר, ארצות-הברית): ושוב מי שחושב שיכול להתעלם מהאלימות של תקופתנו, סופו אלים שב-עתיים, כך סבור הבמאי שעשה סרט מוזע-זע זה. סם פקינפה, הצנוורה הישראלית עזרה לטשטש את כוונותיו בכמה חיחוכים גסים. אף-על-פי-כן, הסרט עדיין אלים ונורא. אבל דווקא משום כך, יש לראותו ולחשוב על קריאת האזהרה החדה שהוא מביא.

פרנזי (חן, אנגליה): היצ'קוק במלוא-איונו. מות, מלגלג, מתלוצץ ויוצר קולנוע למופת, במעשיה אודות רוצח ה-אונס את קורבנותיו וחונק אותן אחר-כך בעניבות. מתח, למי שמסוגל עדיין לחשוב כשהוא רואה סרט.

ירושלים

השרים (סמדר, אנגליה): הסייפור על הכומר גראנדייה שהועלה על המוקד בלודן, באשמת קשר עם השטן, לאחר שהדביק בסירוף מיני עדר של נזיר-רות — התאים ביותר לקן ראסל, שאחרי נשים אוהבות, החליט לדבוק בפנטזיות מיניות לשמן. כך היה צייקובסקי, וכה גם השדים.

חיפה

מגעים (אורה, שוודיה): משורש ניצחי — ביבי אנדרסון, מקס פון-סידוב ואליזת גולד — מבצעים תחת שרביטו של אינגמר. ברגמן ניסיון להעלות רומן בנלי מעבר לבנאליות שלן. התוצאה יותר מבנאלי, אך פחות מאינגמר ברגמן.

אנוריקה

הנותה

הצגת הקולנוע האחרונה

(פריז, תל-אביב, ארצות-הברית) —

לכאורה, זו כרוניקה קטנה של

עיירה מאובקת ושכוחת-אל במרחבי טקסס, המתרחשת

אי-שם בתחילת שנות החמישים.

למעשה, זוהי תפילת-אשכבה לאמריקה התמימה, לי-

אמריקה האידיאליסטית והכנה — שהלכה לעולמה עם

מילחמת קוריאה, עם הטלוויזיה, עם הסרט הציבעוני ואמי-

צעייה-התיקשות ההמונית.

פיטר בוגדאנוביץ', מבקר-הקולנוע לשעבר שסרט מאו-

חר יותר משלו — מה נשמע דוק — כבר הוצג בארץ —

מצליח להחיות את הדמויות של אותה עיירה קטנה. את

בעל בית-הקפה, שעברו העשיר חרוט בפניו (בן ג'ונסון).

את אשת המורה להתעמלות, שהבדידות מטריפה את דעתה

(קלוריס ליצ'מן). את אשתו של גביר המקום (אלן בורס-

טון) המתעלסת עם מנהל-העבודה של בעלה (קלו גאלאגר).

את שני הידידים הצעירים הגדלים במקום (טימוטי בוטו-

מס וג' ברדג'ס), מושחים עדיין שערותיהם בבריליאנטין

נוסח אלביס, שומעים עדיין את ג'אמבולאיה ברדיו,

וחווייתם המינית הסוערת ביותר היא להחזיק בשדי החב-

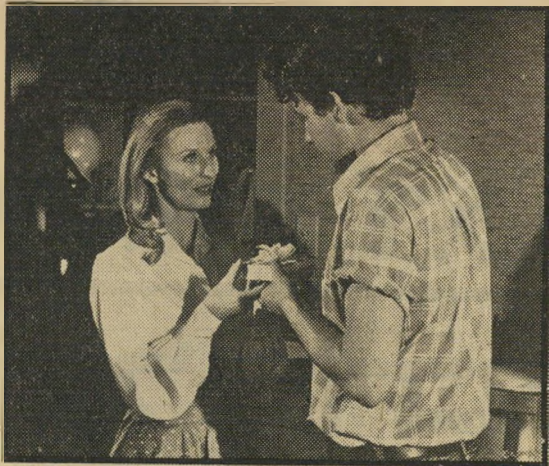
רה הקבועה, בתוך מכונית חשוכה החונה לצד דרך עפר.

והזמנים משתנים לנגד עינינו: החתיכה של המקום

יוצאת לחפש הברים במקומות נוצצים יותר — מילחמת-

קוריאה מגייסת את אחד משני הידידים — אנשים

שייצגו את המוסר ודרך-החיים המיושנת מתים. הנער

ליצ'מן וידיד: להחזיק בשדיים

התמים נדרס על-ידי הקדמה, בית-הקולנוע, שהיה מרכז החיים בעיירה, נועל שעריו כי אין לו עוד צופים. אמריקה של שנות הארבעים, זו של הסרטים בשחור-לבן ושל הדמויות בשחור-לבן, הולכת לעולמה.

את כל זה מגיש בוגדאנוביץ' בעצב רב, ברגישות ובפיק-חות. הוא נעזר בצוות שחקנים יוצא-מן-הכלל ובמצלמתו המופלאה של רוברט סורטיס, המנצלת את כל גווני הסרט השחור-לבן ליצירת אווירה, שבצבעים קשה להשיגה.

תכונתו של

יצאן

תמונתו של דוריאן גריי

(גת, תל-אביב, איטליה) — מזלו

של אוסקר ויילד, שהוא מת כבר

לפני 73 שנים, ולא נאלץ לראות מה שעוללו לסיפורו

המפורסם כמה איטלקים רודפי-בצע.

סרט זה הוא השתהה גסה ואלימה של סיפור שנון

ובעל מוסר-השכל. בידי מאסימו דאלאמנו, הבמאי האיטל-

קי של גרסה זו, הפך הסרט להרפתקה מינולוגית, שב-

מוקדה נשאר המעשה בסטודנט הצעיר המוכר נפשו לשטן:

במקום שיוזקן בעצמו, מזדקנת רק תמונתו.

המעשייה הועברה מסוף המאה שעברה לימינו אנו,

דוריאן גריי הפך לחבר החוג הנוצץ, ועיקר פעולתו ועיר-

סוקיו היא השכבת נשים וגברים מכל הגילים, תמות

שכר מתאים. כל מעשה נאמפים חדש, מוסיק קמט לדיוקן

שבתמונה, עד שהדבר מעורר גועל-נפש אפילו בנשמתו

הקשוחה של דוריאן, ואז, בא הקץ לחוזה עם אשמדאי.

הציר שצויר את התמונה, איש-הממון שדוחף את

גריי למעשי, ועוד דמויות משניות, הצריכות לסמל את

המטריאליזם או את השאיפה ליופי — אינם, בסרט, אלא

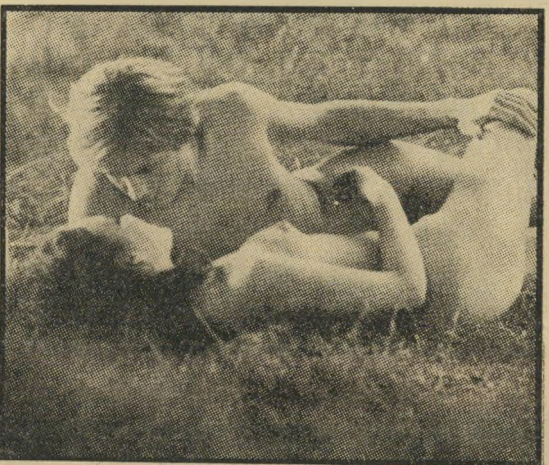
מכונות לפליטת ציטטות. כל מה שהיה לאוסקר ויילד

לומר על פולחן-היופי והנעורים, לא התחיל אפילו להגיע

אל המסך — למרות שבדבריו של הצניקן האירי המפור-

סם ישנה לא מעט אקטואליות גם כיום.

אפשר עוד להוסיף ולומר שהמישחק מסמרי-שעיר (מה

ברגר וידידה: העיקר המישגל

להרברט לום, ריצ'ארד טוד או ליאונורה רוסינדראגו במיס-גרת זו? ושהלמוט ברגר בלי ויסקונטי (כמו בארורים) מהווה תופעה עצובה למדי. אבל למי זה כבר חשוב. העיקר שהוא שוכב במערומיו על העלמה מרי ליליאהל, הידועה באמריקה מכמה הופעות בסרטים פורנוגרפיים. ומי שלא ראה עדיין בחייו איך עושים זאת, ודאי ימהר לקולנוע, לא חשוב מה קודם למישגל, או מה אחריו.

יום שחור

לכולם

הקשר החמישי (בן-יהודה,

תל-אביב, איטליה) — באיטלקית

קוראים ליצירת-מופת זו יום שחור

למזל טלה. אלא שיוצרי הסרט, אשר לא רצו לקפח

כנראה את שאר המזלות, השתדלו והצליחו להוציא מתחת

ידם חווייה שהיא יום שחור לכל הצופים.

בעצם, זה מעין סרט-מתח על רוצח משתולל בחוצות,

משאיר ליד קורבנותיו כפפה, ובכל רצח נוסף, הוא גוזר

מן הכפפה אצבע נוספת. היכן זה מתרחש, לא כל-כך

ברור. הסרט דובר אנגלית בניכרוניזציה איומה. דמויותיו,

לפחות בחלקן, נושאות שמות גרמניים — לגיבור קור-

אים למשל אנדריאס בילד. ואילו לכל המכוניות יש מיס-

פרים רומאיים. כדי לבלבל את האויב.

אבל יש כאן עוד כמה וכמה אפשרויות להתבלבל. עד

הסוף, לא ברור למשל, מה היה המניע לכל מעשי הרצח.

עוד פחות ברור איך פותר העיתונאי, שאינו מתגלה אף

פעם (פרנקו נרו) את התעמולה.

כל זה, בתנאי שהצופה באמת מעוניין לחשוב על

מה שנעשה על הבד. לעומת זאת, אם הוא יעדיף לישון,

הרי שפס-הקול במצב מחריד כל-כך, שהרעש יפריע לו.

וכיצד מצדיק את עצמו סרט זה: בכמה דקות אימה

נרו: מספרים רומאיים, גיבורים גרמניים

בסופו, כאשר הרוצח המסוכן נמצא במחיצתו של ילד קטן, בתוך וילה ענקית וריקה מאדם. אם התעללות בילדים היא מן התחביבים שלכם, ודאי תלקקו את השפתיים. אבל מי שאינו סובל מסטייה מסוימת זו — קשה להבין מדוע נראר דווקא סרט זה.